

1. Ontdekkingsreis door het Plantenpaleis: spelverloop

Dit krijg je mee:

- Een doos met materiaal om te exploreren (**staat reeds klaar in het Plantenpaleis**)
- Voldoende spelformulieren (1 per 2 of 3 leerlingen)
- Tien grondplannen van de serres waarop de oliepalm staat aangeduid.

1.1. Voorbereiding

De leerlingen gaan zelfstandig door de serres op pad. Het is daarom belangrijk dat je hen voor het begin van het spel op enkele regels wijst:

- Ze moeten tijdens het spel op de paden blijven.
- Ze mogen de planten niet aanraken.
- Ze moeten zich rustig gedragen en mogen niet roepen of rennen.
- Ze mogen het Plantenpaleis niet verlaten.

1.2. Verloop van het spel

Het spel start in de Antropogene kas (zie plan Plantenpaleis). Verdeel de leerlingen in groepjes van 3 of 4 leerlingen. Zij gaan samenwerken.

Je gaat eerst met de kinderen de voorwerpen in de doos met extra materiaal verkennen. Het gaat om een aantal tropische producten en specerijen, zoals koffie, cacao, vanille, katoen .... De leerlingen ruiken en voelen aan de voorwerpen, raden wat het is en associëren dan het product met andere voorwerpen die in de doos zitten (bv. cacao → cacaovrucht, cacaozaden).

Vervolgens krijgt elk groepje een spelformulier met foto's van verschillende nutsplanten: suikerriet, koffie, vanille ... Al deze planten zijn te vinden in de Antropogene Kas van het Plantenpaleis. Ze zijn aangeduid met een bloemetje en op dat bloemetje staat een letter. Wanneer de leerlingen alle letters bij de juiste foto op het spelformulier plaatsen, vinden ze het woord OLIEPALM. Zodra een groepje dit woord gevonden heeft, melden de kinderen zich bij hun leerkracht. Ze krijgen dan een volgende opdracht: **zoek de oliepalm!** Hiervoor krijgen ze het plan van het Plantenpaleis waarop de oliepalm staat aangeduid.

Bij de oliepalm vinden de kinderen een koffertje. Hierin vind je twee posters die je kan gebruiken om uitleg te geven over oliepalmproductie en de bedreiging van het regenwoud. Verder vind je een plan van het Plantenpaleis, met een volgende opdracht: **zoek de orleaanboom en schmink je als een inwoner van het Zuid-Amerikaanse regenwoud.** Wanneer de kinderen bij de orleaanboom aankomen, vinden ze daar het nodige materiaal om zo'n 'schmink' te maken, met de zaden van de orleaanboom.

1.3. Einde van het spel

Het groepje dat als eerste geschminkt met rode kleurstof bij de spelleider terugkomt, is de winnaar. Ter afsluiting/nabespreking van het spel kan je de kinderen de achtergrondinformatie meegeven die je vindt op de achterzijde van dit blad. Veel plezier!

Belangrijk: Plaats op het einde van het spel al het spelmateriaal opnieuw op de plaats waar je het hebt gevonden. Zo kan een eventuele volgende groep ook spelen. Het materiaal dat je meekreeg aan de kassa, bezorg je opnieuw aan de kassa wanneer je de Plantentuin verlaat.

2. Ontdekkingsreis door het Plantenpaleis: achtergrondinformatie

2.1. Antropogene kas: nutsgewassen uit de tropische gebieden

We gebruiken, vaak zonder dat we het beseffen, bijna dagelijks producten uit tropische gebieden.

Een klontje suiker in de thee? Wellicht afkomstig van het suikerriet! Een vanille-ijsje met chocoladesaus? Hier is de vanille-orchidee en de cacaoboom aan te pas gekomen! En dan hebben we het nog niet gehad over koffie, ananas, kokossnoepjes, rijst ... Zelfs onze kledij is voor het overgrote deel gemaakt van katoen, een plant die vaak in tropische gebieden groeit.

Tijdens de zoektocht door de Antropogene Kas zien de kinderen een acht-tal van deze tropische nutsplanten.

2.2. De oliepalm

Palmolie wordt gebruikt in héél veel producten die wij bijna dagelijks gebruiken: frituurolie, koekjes, chips, sauzen, margarine, chocopasta, corn flakes, cosmetica, schoonmaakmiddel en zelfs als brandstof.

De oliepalm groeide oorspronkelijk enkel in Afrika. Maar omdat er over heel de wereld zoveel palmolie gebruikt wordt, werden er grote plantages in Zuidoost- Azië (vooral Maleisië en Indonesië) aangeplant. Hiervoor werden er massaal bomen gekapt in het regenwoud, en worden diersoorten zoals neushoorns, orang-oetans en tijgers met uitsterven bedreigd.

Je kan de posters uit de doos gebruiken om dit verhaal te vertellen.

2.3. De orleaanboom of anatto-boom

De zaden van deze boom worden gebruikt om een rode kleurstof te maken. Inheemsen uit het Amazonegebied gebruikten deze kleurstof (vooral vroeger) voor lichaamsbeschildering

tijdens rituelen en om hun haar te kleuren. Het wordt ook medicinaal en als bescherming tegen de zon gebruikt.

Het wordt verder gebruikt in de Zuid-Amerikaanse gerechten, en in onze voedingsindustrie om margarine, kaas en popcorn te kleuren.

Anatto is goed voor de huid en veroorzaakt geen irritatie. Het kan gemakkelijk van de huid afgewassen worden, maar op kledij kan het wel vlekken veroorzaken.